„ЗАСТАВА“ излази редовно: средом, петком и недељом на целом табаку, уторком на по табака.

Цена је за Аустро-Угарску:
на 1 месец . . . . . 1 ф. 20 н.
на четврт године . . . . . 3 ф. 50 н.
За Србију
на четврт год. 8 дин., на по год. 16 дин.

Народни бројеви од петка нарочито за шире народне кругове уређени могу засебно да се претплате, а цена им је:
на 1 месец . . . . . 25 нов.
на четврт године . . . . . 75 нов.

ЗАСТАВА.

ОРГАН СРПСКЕ НАРОДНЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ.

За ОГЛАСЕ плаћа се по 6 новч. од сваке врсте сваких ситних слова; за жиг се плаћа по 30 новч. сваки пут.
За „Приопћено“ плаћа се 20 нов. од врсте.

ДОПИСИ шаљу се уредништву, а претплата и огласи администрацији „ЗАСТАВЕ“

Уредништво и администрација „Заставе“ налази се у кући г. Ст. Јефтића, главна улица.

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА не примају се.

РУКОПИСЕ не враћамо.

Поједини бројеви стају 10 новч.

БРОЈ 25. У НОВОМ САДУ У УТОРАК 14. ФЕБРУАРА 1895. ГОДИНА XXX.

ИЗ ДАЛМАТИНСКОГ САБОРА.

На Приморју 2. фебруара.

30. јануара, затворено је пошљедње заседање далматинског сабора прије новијех избора. Прошло је већ шест година од пошљеднијех избора за далматински сабор и у скоро биће по ново расписани нови избори. Ако чланови далматинског сабора, сви заједно, ставе руку на срце и добро промисле колико су користили народу, који их је послао, за ово пошљеднијех шест година, мораће признати да нијесу постигли никакав успјех. С једне стране они посланици, који су били у већини и који су највише могли користити народу, трошили су узалудно своје вријеме у којекакве безпослице, а мањина томе се није могла противити. Влада далматинска с друге стране уживала је, што су посланици на далматинском сабору при међусобнијем распрама и непрестаном партизанском трвењу заборављали су да боље пазе на оно, што она ради и како она по својој вољи кроји капу овоме народу.

Један од најважнијих догађаја, који се збио ово пошљеднијех шест година у нашем ужем политичком животу, јесте без сумње стварање четврте политичке странке. Прије три године, услед праведнога гласања већине хрватскијех посланика на далматинском сабору у питању читанака за наше основне народне школе, мали их дио — шест њих — иступише из заједничкога клуба и створише нови хрватски клуб, који је живом и нечувеном политичком агитацијом стао да ради против својијех политичкијех противника опијајући народ празнијем фразама хрватскога државнога права и служећи се у тој борби истијем средствима као и странка права у Хрватској и Славонији. Ова нова хрватска странка без сумње ће задобити за себе много неуког свијета, али старијех бораца из старе хрватске странке не ће моћи к себи да привуче. Стварањем ове нове хрватске странке још се је више заоштрила борба између Срба и Хрвата, а то нам најбоље показује и сав рад далматинског сабора пошљеднијех година, где су заступници нове хрватске странке износили нове предлоге у којијема је главна тачка била: мржња, неоправдана и луда мржња против Срба.

При новијем, дакле, изборима за далматински сабор за посланичке мандате бориће се четири странке. Како се код нас бирају посланици, већ се сада може прорећи, да ће она странка добити релативну или апсолутну већину, за коју буде далматинска влада; она странка, којој ће влада оставити не везане руке да помоћу чиновника и својијех људи пашује на изборима, а не има сумње да ће та срећа пасти у дио старој хрватској народној странци, која је у тим пословима већ до сада показала довољно вјештине. Ми Срби при изборима нијесмо тражили нити тражимо ишта друго до само ред и законитост, и тада би бирачи гласали по својем политичком увјерењу, а не би морали, особито чиновници, кад иду на изборе да мисле на бољу или гору своју чиновничку каријеру и на зле пошљедице, које би их сигурно затекле кад би гласали против кандидата, који је влади повољнији и који ће својијем оданијем и понизнијем понашањем моћи боље да користи материјално по којему од својијех бирача, него ли би то могао да уради ко други.

Сабор је затворен. За читаоце, којијема су намијењени ови извештаји, обични послови, који су се вршили у далматинском сабору, не могу да имају никаквог интереса и ради тога прелазим преко њих, а да их и не споменем. Али не могу на ино, а да не изнесем једну занимљиву и поучну распру, која се је у осмој и деветој сједници сабора развила о начину, како се према данашњој системи и према данашњем поучавању у основнијем школама код нас у Далмацији, Дубровнику и Боки Которској одгајају луда дјеца у — мржњи против свега онога, што на себи носи српско обиљежје. Из тога штетнога поучавања није тешко извести закључак за што сви млађи наши људи, који нијесу Срби, до зла бога мрзе на све оно, што је српско, и за што им је милији и најдаљи туђин, него ли српски народ, којему Хрвати ипак морају да захвале за све оно, што имају и што их данас чини у неколико културнијим народом.

Какови су плодови нашијех основнијех школа, најбоље се показало прошле јесени, кад је о смрти Александра III. црногорски кнез Никола пролазио једнијем селом котара дубровачкога, гдје су попови и учитељи упили у дјецу најпретеранију мржњу против Срба. Дјеца, која су се из школе или враћала или ишла у школу, али свакако која су обвезна на похађање школа, викала су том пригодом: „крепали Срби!“, а кад је на лицу мјеста поведена „најстрожа“ истрага, влада, наравно, није ништа нашла, те за то дивљачко понашање према једном истина малом, али независном владаоцу, никога није забољела глава. Овај чин изнесен је у српскијем и талијанскијем новинама на Приморју, али је наша влада наредила, да се сваки и најмањи глас о томе мора одма угушити, те су све новине биле заплијењене премда су изнијеле само истину. С тога су у сабору далматинском српски посланици изнијели ово питање и примали су на себе сву евентуалну одговорност, јер има свједока, који у свако доба могу потврдити, да је заиста истина како је кнез Никола на дивљачки начин дочекан. Савјест српскијех посланика — рекао је при томе један српски посланик у сабору — не мучи укор, да су они, спомињући то високо име, заборавили на дужно поштовање према владару онога народа, чије је синове велики Гледстон прогласио највећијем јунацима хришћанства, док неки у задње доба назваше их неком врстом кукавица, који крију се иза брда ваљају издајнички камење на своје непријатеље, и рекоше, да је у томе све њихово јунаштво. То су они, чије новине недавно прокадише својијем особитијем миномиром отворени гроб и племениту успомену мирољубивога рускога цара Александра III.

Ово су плодови велико-хрватскога учења против српскога народа, који нигдје, ни овдје, ни у Хрватској, ни у Славонији, није тражио, нити тражи оно, што се не би могло сложити с државнијем захтјевима. Јер, ако српски народ хоће и тражи да буде признат и поштован као народ српски, он у границама опће домовине и у границама Тројединице не тражи ни посебан териториј, ни посебну политичку организацију, већ тражи само оно, што поред свијех протеста јест и остаје, јер не може друго да буде, него оно, што јест: српски народ,

О дочеку кнеза Николе у котару дубровачкоме до сада нијесам хтио ништа да јављам, јер ме је у срце увриједило то дивљачко понашање наше браће Хрвата и јер нијесам желео, да се о томе јавно пише, премда сам о чину одма дознао и читао све оно, што је у новинама било о томе заплијењено, али када се је о томе јавно повела ријеч у далматинском сабору, гдје не може допријети црвена оловка ни државног одвјетништва ни политичког котарског поглавара, сматрао сам за своју дужност, да и ја о томе што проговорим. А дочек, којијем је дочекан кнез Никола, отвориће ваљда мало боље очи цетињскијем политичарима, те у својем органу не ће више нападати на тај дио српскога народа, који живи измијешан са Хрватима, док је овај дио српскога народа нишан хрватскијех денунцијација ради Црне Горе, која је без сумње само шкодила нама својијем непромишљенијем опортунитетом.

М—С.

Нови Сад, 13. фебруара.

Пропаст независне и 48-шке странке. Плодови црквено-политичких реформама јављају се. Сваки се живо сећа, како је либерална странка на сваком кораку под Векерлом сјајно побјеђивала ма да је била слаба и опала. Векерле је био онај срећни политичар, који је при свакој борби, у свакој битци добио помоћи од својих најљућих непријатеља — четрдесет осмаша. После сваког гласања, чуло се од некојих чланова ове странке „шта ћемо, кад они донашају наше предлоге, кад они испуњавају наш програм, морамо их помагати“.

Ово помагање по морању (?) изазвало је у држави доста велико неповерење спрам странке, а уз то је у њој наступила права анархија, јер се странка поцепала према личностима на вздан странчица. Распадање је ишло брзо; да би се пропаст спречила, скупили су се сви чланови странке, да се странка наново организује, а свршетак је био — иступање из странке њих 33 члана са досадањим председником Јустом. Иступање је изазвало то, што је странка са 42 гласа против 35 одбила предлог Десидерија Исака, а примила предлог Ј. Капочфија, који је предложио, да се ради организације створи одбор, који ће њу у држави ширити и који би пазио на одржавање и дисциплину странке; председник тога одбора да не буде председник странке. Против овога је устао председник странке и препоручивао Исаков предлог, а када је овај пропао, изјави, да са 32 члана из странке иступа. Свакако да је њега и другове му водио други узрок на овај корак, а да је ово тек привидан узрок. Ово је свакако важан догађај у политичком животу Угарске, да у оном часу, када се странке, које стоје на поравњању од 1867. године, спремају на фузију против странке независне, ова сама од себе пропада. Данашње прилике саборских странака Угарске пружају све више доказа, да ће брзо наступити велике промене у њиховим одношајима.

Поглед по свету.

— Угарски сабор. У седници од суботе настављена је расправа о буџетском закону. Јован Зеленак, једини заступник народне странке одбија предлог и изјављује влади неповерење. Карло Етвеш такођер не прима предлог, али жестоко напада на Зеленака. Банфи одговара Зеленаку у погледу социјалистичког покрета, а за тим опажа по нешто на говоре свих досадашњих говорника. Бабо такођер не прима предлог. После њега говори члан оних, који су иступили из владине странке гроф Карло Понграц, који такође не прима предлог, исто га тако не прима ни посланик Гулнер. После овога одложене су седнице саборске до четвртка.

— Из тројединчког сабора. Пошто је генерална дебата о законској основи за преустројство градских општина, у седници од среде 8. фебруара довршена, то је било у идућој седници, која је била у четвртак 9. фебруара, на дневном реду специјална расправа речене основе. Хрватска опозиција, пошто не ће никако да суделује при расправи, није ни посетила саборску дворану. Готово сви су параграфи, са малим изузетком, примљени без примедбе и исправке. Код §. 2. тражио је румски, карлобашки и костајнички посланик, да се иста места уврсте у други ред градских општина. Оделни предстојник Д. Станковић одлучно је био противу тих исправака и тако је тај §. примљен без промене. Исто су тако примљени у јучерашњој седници без икакве промене и сви остали §§-и, само код §§. 3, 9, 30, 31, 51 и још некојих учињена је нека мала измена. Пошто је дневни ред био исцрпен, то је председник закључио седницу, а идућу заказао за идући четвртак 16. фебр. у 10 сати пре подне. На дневном реду биће треће читање основе градских општина.

— Русија о азијском рату. Мишљење дипломатског тела за спољашње послове у Русији ово је: Ма да Јапанци нису позвали под заставу 175.000 извежбаних војника и ма да финансиско стање говори за продужење рата, то је ипак јапанска влада закључила, да озбиљно води преговоре са Ли Хунг-Чангом, по што она знаде, какав би непријатан утецај на Русију, Француску и Енглеску учинила, кад би Јапан напустио преговоре под формалним изговорима.

ДОПИСИ.

Из околине вуковарске, 6. фебруара. Када се стварао највиши кр. решкрипт од 10. августа 1868. наши родољуби нису тада ни помислити могли, да ће се у наше црквене органе увући злоба, мржња, освета, пркос, протекција и сва остала тима подобна лепа својства, која јако доликују једном телу, које има тако важан задатак, као рецимо наше конзисторије.

Нашим конзисторијама дато је право, да при компетирању на упражњено парохијско место испитује молбенице кандидата, а у чему се то испитивање има да састоји, види се јасно из §. 1. одсека VI. решкрипта, који гласи: „Получење парохијског званија условљено је задовољавајућим положењем стечајнога испита . . .“. Дакле има конзисторија да испита, да ли компетенат има потребне квалификације, па који немају, да одбаци, а који имају, у смислу горњег параграфа морају бити припуштени избору, и то не зависи ни најмање од ичијег ћефа.

Међу тим наша пречесњејша не би била она, када не би увела у праксу неку новину, а девета јој брига закон. — Закон? та ко се још и на њега обазире, таке луксузијозне ствари већ су давно изашле из моде и код веће господе. Јест, али кад који закон даје предности господи у камилавкама, онда је он свештања, која се мора поштовати.

Но чему се човек може и надати другом од људи, који и такове покоре могу да учине као н. пр. случај са Герасимом, који је упркос онаком злочину постављен, да учи будуће српске свештенике, како је симонија тежак црквени злочин, који се казни најтежим казнама: дегредацијом и чак — екскомуницирањем?!

Дакле наша пречесњејша конзисторија чини употребу од повластице, што јој даје решкрипт, и то у много широј мери. А да ту није главно квалификација кандидата, него друге околности, има већ стотину доказа. Деси л' се н. пр. какав кочопернији свештеник, који је иначе на свом месту, има све потребна својства, парохијани дотичне парохије једнодушно желе њега за свештеника, — аја, да како би се иначе пркос терао? а и тога треба да има на свету. А и шта се тиче пречесњејше народ? Он је ту да даје и да слуша, а даље — да ћути.

Али рецимо деси се упражњена каква боља парохија, е та је створена за каквог љубимца Његове Светости или којега другога члана пречесњејше конзисторије, али рецимо за кога, ко зна дубље савити грбачу, одушевљеније наздрављати у славу чију, ко зна лизати чанке у каквом двору или пак боље олајати — тамо већ где треба — свога у Христу брата. Ту се онда тражи у јајету длака, да се само може изнаћи какав „разлог“ — ако су пречесњејшој у опће од потребе разлози — да се искључи један кандидат, који је опасан конкуренат каквом од горе именованих, а за којега је народ дотичне парохије листом.

Истина један од параграфа решкрипта каже, „да се епархијска конзисторија стара, да душепопеченије уштреб не трпи“ — али к врагу закон!

Да нам се не би пребацило да ово пишемо без икаквог повода, јер „Српски Сијон“ Аргусовим очима прати у „Застави“ све што се пише против „добрих архијереја“ наших, ево ћемо испричати један конкретан случај. Имена ћемо изоставити, јер главно је ствар, и нама није стало до личности, а и онако ће знати они, којих се тиче.

Говор је о једној бољој парохији у вуковарској околини. Покојни стари свештеник пред смрт своју на неколико година изнемогао је и није могао више да обавља парохијске дужности. С тога му се даде један млади свештеник из околине за капелана, који је свештеничке дужности вршио на потпуно задовољство старога свештеника и на опће задовољство парохијана. После смрти старога свештеника млади капелан већ скоро две године администрира парохију. Својим благим понашањем са сваким, својом добротом и љубазношћу стекао је велику љубав парохијана, који су га јако заволели и нису никада ни мислили, да би могао когод други бити њихов свештеник осим њега. Једва се чекао дан избора

да народ једнодушно поклони поверење свом љубимцу.

Али и ако решкрипт наређује, да се упражњена парохија има попунити за три месеца или најдуже за годину дана после смрти бившег пароха, наша пречесњејша нашла је за добро ево већ скоро две године да не допусти попуњавање те парохије, а јамачно с рачуном.

Ваљало је пронаћи начина како би се народни љубимац искључио из кандидације, јер пречасњејша има то право, а нема ником давати о том рачуна, са својом савешћу пак и онако не рачуна.

Дакле врхало се дуго: околна у Христу браћа дала су денунцијације једну за другом у „Српски Сијон", наређивале се истраге, тражило се испод земље разлога, лизале се папуче Његове Светости и најпосле нађе се и у јајету длака. А ништа лакше од тога! Та Таљеран је рекао, да ће обесити човека, ако му се две речи његове даду.

И пречесњејша смисли на бога и на душу и распише избор. Парохија добра — прве класе — па компетената много; али чекајте, имате ви проћи још кроз једно очистилишче — кандидација. Сви околни свештеници, који су кандидовани, припуштени су избору, а народни љубимац — искључен!

Има ли у српском језику израза, којим би се крстио овај поступак пречесњејше?

Натуца се нешто, да се трагало за приватним животом тога младога свештеника, па ту да је нађен један „страшни" преступ. А ту су господа из пречесњејше страшно ригорозна. Истина по канонском праву симонија је један од најтежих црквених злочина, али није то исто, ако што учини рецимо Герасим или х—у — si duo faciunt idem, non est idem. Па онда да пришапнемо на уво пречесњејшој, да се потруди трагањем н. пр. по манастирима, или пак код људи са каквим одличијем црквеним, можда би се и ту нашло штогод подобна.

Шта више, ево ми јавно довикујемо пречесњејшој конзисторији, да један од припуштених кандидата из најближе близине упражњене парохије, на коју компетује, греши против десете заповести божје и то јавно, то је сваком познато, само се пречесњејша учинила наглува, па док у једном случају то сматра за грех, у другом случају, где је још у већој мери — то сматра врлином или препоруком.

Нека нам каже сада благоглаголиви „Српски Сион", има ли разлога нападати наше црквене власти, да ли ми то чинимо из пркоса, из обести или из нужде? Нека нам каже, како би се црквеним или српским језиком најбоље дао назвати такав поступак? А он тако обилује изразима, кад је говор о нашим црквеним органима.

Рецимо, да тај млади свештеник доиста није способан, да је учинио такав преступ, који га чини немогућим обављати свештеничке дужности. Ако је тако, онда га треба обријати, свући с њега свештеничко одело, и тако са свим законито поступати, јер ако он није способан за велику и богату парохију х— како ће онда бити способан за какву малу парохију?

Ај логико, логико, ала си надрљала!

Како смо дознали, народ у дотичној парохији страшно је огорчен ради тога поступка пречесњејше; не ће се, вели, ни у избор упуштати, него ће цркву затворити, ако им оде љубимац њихов.

Сећа ли се пречесњејша још афере у Великом Поганцу са свештеником? Сећа ли се немилих последица те афере? А нека се не љуљушка надом, што је Крижевац далеко.

Вести из народа.

Пишу нам из **Новог Сада:** „Са забаве овдашњег српског занатлијско-радничког певачког друштва. — У пространој гостионици Пере Фабрија одржана је јуче, у недељу у вече, забава са игранком поменутог друштва. Ово младо друштво ево за кратко време свога битисања изашло је и опет пред публику, па је и овом приликом показало, да је вредна свога позива и шта је кадра показати издржљивост и добра воља њених чланова. Мора се признати, да су песме врло складно отпеване и да је тиме друштво постигло савршен успех; а оним силним тапшањем и изазивање и на понављање певања од стране многобројне публике јасно је изречено признање.

Отпеване су три песме у мешовитом кору, и то: „Српске балканске песме", „Кад пролеће" и „Коло" од Толингера, а две у женском: „Ај та куда" и „Две звезде".

Код ове последње морамо истаћи алтисткињу гђицу Шану Николићеву-Херцеговку, која нас је са својим пријатним гласом, а сигурним певањем сола изненадила.

Признање и хвала не мање нека је овим и свима члановима друштва изречена, који су то заслужилили. Коровођа Јудл и овде је показао, да без муке нема науке, и да је те почетнике младе чланове, у тако кратком времену обучио вештом, сложном и сигурном певању. Евала му! И слика „Срби око гуслара" испала је лепо; а и декламаторка гђца Марија Крстићева своју Врачару је умела вешто приказати.

За тим је настало бујно весеље. Беше и неколико здравица. Петар Дамјановић здравио је друштву и њеном врсном и неуморном председнику, Милану Радонићу а исти је опет у отпоздраву захвалио публици на тако обилатом одзиву. Весеље уз народну свирку и гајдаша трајаше до зоре. —ћ.

Вести из места и са стране.

Промоција. У суботу 11. фебруара промовисан је на бечком свеучилишту за доктора права г. Стеван Стојковић, адв. перовођа дра Ђорђа Красојевића у Карловцима. Радо бележимо ову вест и свесрдно честитамо нашем вредном пријатељу!

† **Доса Поповић, капетан.** Пишу нам из Сент-Андрије: Дана 9. (21.) фебр. о. г. умро је Доса Поповић, капетан у својој 49. год. живота свога. Покојник био је добар Србин и прави родољуб, зато му кличемо вечна му успомена и лака му црна земља!

Парастос. Српска православна црквена општина панчевачка давала је у недељу 12. фебруара о. г. у 10 часова пре подне у св. успенској цркви годишњи парастос неумрлом и велезаслужном народном добротвору Тодору Кудузу.

Организација богословског друштва „Слога". Пишу нам из Карловаца: Богословско књижевно друштво „Слога" на својој IV. редовној седници, држаној 5. фебр. 1895. год. конституисало се овако: За председника: Живојин Витолић, богосл. IV. год. За потпредседника: Никола Арсеновић, богосл. II. год. За I. тајника: Димитрије Витковић, богосл. II. год. За II. тајника: Миливоје Рајић, богосл. I. год. За благајника: Милорад Чопорда, богосл. I. год. За књижничара: Миливој Јовановић, богосл. I. године.

Жалосна појава. Пишу нам из Силбаша: „Данас, кад нам непријатељи са свију страна жестоко нападају највеће светиње наше и кад би требало да се сви сложно нађемо на бранику против општих нам непријатеља, нас не да је раздор, међусобна свађа и инат, поцепао на странке, већ на жалост међу собом виђамо данас и такових несретника, који, заведени оним занесеним већ од пре будалама, што се назаренима називају, пљују на оно, што су до јуче поштовали, окрећу леђа заједничкој нам мајци, св. цркви српско-православној, одричу се свог славног и дичног имена, — те заслепљени срљају у недра нове цркве, нове заједнице — назаренске. И до сад имасмо приличан број назарена у нашој општини, а сад ево — па жалост — прелазе у исте и од самих црквених скупштинара неки чланови. Двојица су од њих већ — по обичају — спалили иконе, а трећи од њих се колеба и само је питање времена, кад ће и он у тај табор. Имена тих издајица српског имена и св православља јесу: Гавра Кривокућа, Јоца Пејак (млађи) и Данило Милић, а поговара се, да их још више има. — На крају ове белешке не можемо, а да не речемо: Не би ли ми имали преча посла, него да се међусобно кавжимо и свађамо на своју очиту пропаст, а на радост наших општих дин-душмана?

За фонд св. Саве. Пишу нам из Крчедина: „У сватови шумарског пристава Обрада и Љубице Пејичић из Кленка, 22. јануара у Нови Карловци у кући домаћина Александра Милановића скупио од кићених гостију 20. ф. за фонд св. Саве. Том приликом је и Александар Милановић обећао, да ће на исту узвишену циљ такође 5. форинти дати. У интересу узвишене ствари, а на општу жељу прилагача молим, да ово неколико редака у цењеној „Застави" јавности предате."

Игранка у Вел. Бечкереку. Вел. Бечкеречка „Српска трговачка омладина" приредила је у Недељу 12. (24.) фебруара, приликом последњих фашанка у просторијама гостионицама „Круне" игранку, у корист дечијег забавишта, са пет српских игара.

Беседа са игранком. Професорски збор новосадске државне грађанске школе, скопчане са занатлијском и трговачком средњом школом, приређује у корист фонда за потпомагање својих сиромашних сиромашних ученика, беседу са игранком (25.) 9. марта 1895. год. у дворани код „Јелисавете" Улазна цена је од особе 1. од породице 2. фор. за ђаке 30. нов. Почетак је у 8. сахата увече. Добровољни прилози примају се са захвалношћу, што ће у новинама обзнанити.

Живео 153 године. У једном селу у Кавказу, као што руски листови јављају, умро је пре неки дан један старац у својој 153. години. Све до своје смрти био је старац потпуно здрава и свежа сећања. Живео је врло умерено: пио је само чисте воде, а меса је јео врло мало.

Жртва због услужности. Један бечки лекар, доктор Шварцкопф, свршио је свој живот на врло необичан начин. Приликом једне шетње улицом, један удар ветра однео шешир с главе једноме, који је такође ишао том улицом. На то се лекар сагнуо да прихвати шешир, кога је ветар поред њега терао. У исто време један други мимипролаћи хтео је својим штапом да ухвати шешир, али у место да лупи по шеширу, он лупи доктора по глави. Рана је била лака, те доктор није придао важности; али у брзо позледила и отровала, те је доктор на брзо умр'о

Треба ли новинари да се жене? На горње питање изашао је одговор у једном енглеском часопису и он гласи: не треба. Речени лист овако објашњава своје гледиште: „Новинари се не смеју женити, јер је њихов позив велики, узвишен и племенит, те су толико послом заузети, да им не преостаје ни мало времена, које би могли посветити жени и породици. Новинари су избраници идеје, мученици духа, херојске душе, који морају бити вазда јаки, а то могу бити само онда, ако су слободни, и ако се могу бавити само позивом, коме су се посветили".

Трговина.

Нови Сад, 13. фебруара. Пшеница прве каквоће 6 ф. 25—— нов. Пшеница средња 6 фор. —— н. Пшеница лакша роба 5 ф. 70—80 новч. Наполица 5 фор. 50 нов. Јечам 5 фор. 40—50 н. Зоб 5 фор. 70—80 нов. Кукуруз у зрну 5 ф. 80—90 н., Маст 46 фор. Сланина сува 48 фор., дебела паљена 50 фор. Све од 100 килограма.

Свињи угојени тешки . 39 н.
„ средњи . . . 38 н.
„ лаки . . . . 36 н.
Све од 1 килограма.
Теоци . 10—15 ф. по комаду.
Јагњци . 5—10 ф. по пару.
Овци . . 8—16 ф. „

*

Стање воде под Новим Садом.

12. фебруара било је 0·19 мет. а 13. фебруара је било 0·15 мет.

*

Штајнбрух. Извештај са свињског трга од 15 до 22 фебруара по р. кал. од трговца Косте Брашована.

Трговина је била чврста.

Недељне просечне цене: Мађарска сортирана роба 320—380 кила тешки 49—50 новч., 280 до 300 кила тешки 47—48 новч. матори преко 300 кила тешки 47—48 нов. сеоски (Bauernwaare) 46 до 47½ н., српски 43—46½ н. од килограма, одрачунавајући 45 кила на живот по пару и 4% рабата.

Овд. штанд. од 15. феб. преостало 106.436 комада.

Дотерано из унутрашњости . . .	8021	„
„ Србије	3801	„
„ Влашке . . , ...	—	„
„ других земаља . . .	—	„
Отерано за будимпештански обрт (I—X. срез . . .	3494	„
за унутрашњост	565	„
„ Беч	576	„
„ Аустријске државе . .	1874	„
„ Немачку	4292	„
„ друге земље	—	„
„ сапунциницу	109	„
Остаје штанд	108036	„

*

Течај златног и сребрног новца на будимпештанској берзи

12. (24.) феб.

Дукати — — — — — —	5 ф. 84 н.
Наполеондори (20 франака) —	9 ф. 82 н.
Угарска златна рента — — —	124 ф. — н.
Аустријска златна рента — —	125 ф. 75 н.
Угарска крунска рента — —	99 ф. 30 н.
Немачке држ. марке (од 100 мар.)	60 ф. 50 н.

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ.

Ред позоришних представа.

У уторак 14. (24.) фебр. први пут: **„Мајка".** Шаљива игра у 3 чина, написао Г. Чики, превео Стеван Дескашев.

ОГЛАСИ.

ЗА моју адокатску канцеларију у Митровици тражим перовођу.

Др. Александар пл. Рокнић,
адвокат.

1—2

У мојој галантеријској, кратке и плетива трговини потребујем једног старијег

ПОМОЋНИКА

који потпуно говори немачки, српски и мађарски. Ступање 1. марта.

1—1 **М. СЛЕЗАК, Нови Сад.**

ПОЗИВ
НА
XXV. РЕДОВНУ ГЛАВНУ СКУПШТИНУ
СРПСКЕ ЗАДРУГЕ
ЗА
МЕЂУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ
У НОВОМЕ САДУ

која ће се држати у четвртак 2. (14.) марта о. год. у дворани II. српске основне народне школе (код св. николајевске цркве) у 9 сати изјутра.

ДНЕВНИ РЕД:

1. Оверовљење присутних чланова.
2. Поднашање закључног рачуна за годину 1894. са извештајем управе и надзорног одбора.
3. Давање опроснице управи и надзорном одбору.
4. Предлог за одлуку о подели чисте добити.
5. Измена основних правила.
6. Предлози управе.
7. Избор једне трећине управе и надзорног одбора.
8. Избор одбора за оверовљење скупштинског записника.

П. н. честичари 4. и 5. кола, који желе у овој скупштини учествовати, могу своје овласнице за гласање најдуже до **1. (13.) марта** т. г. до 5 сати после подне код председништва управе примити.

У Новом Саду, 13. (25.) фебруара 1895.

УПРАВА
СРПСКЕ ЗАДРУГЕ ЗА МЕЂУСОБНО ПОМАГАЊЕ И ШТЕДЊУ.

1—3

ЗА ПРОЛЕТЊУ СЕТВУ
НАЈБОЉА СЕМЕЊА

пољопривредна и баштена, питома воћа и племенитих ружа, нуди семенарска радња

Воина Јовановића
у Новом Саду. Главна пијаца, до апотеке г. Плавшића.

и шаље свој илустровани ценовник „Вртарски весник број 1. за 1895. годину свакоме на захтевање бесплатно.

1—

Главни уредник: др. Емил Гаврила. Власник Славко Свет. Милетић. За уредништво одговара: Никола Маленчић. Срп. штампарија дра Свет. Милетића у Н. Саду